

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ**

..... 2022 թվական N –Ա

ՈՐՈՇՈՒՄ

**ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՏԱԿԱԳԾԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՄՇԱԿՄԱՆ
ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հիմք ընդունելով Երևան քաղաքի ավագանու 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Երևանի զարգացման 2022 թվականի ծրագրի հաստատման մասին» N496-Ն և «Երևանի քաղաքի 2022 թվականի բյուջեի մասին» N497-Ն որոշումները, «Քաղաքաշինության մասին» օրենքի 14.3 հոդվածի 24-րդ մասը, «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի 19-րդ կետը, ՀՀ կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N1920-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 6-րդ կետը, Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի որոշմամբ ստեղծված քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքները համակարգող միջգերատեսչական հանձնաժողովի 2022 թվականի հունիսի 29-ի N1/Ա-7 եզրակացությունը և իրավասու պետական կառավարման մարմինների համաձայնությունները՝

Երևան քաղաքի ավագանին որոշում է.

1. Հաստատել Երևան քաղաքի գլխավոր հատակագծի նախագծի մշակման քաղաքաշինական առաջադրանքը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Ուժը կորցրած ճանաչել Երևան քաղաքի ավագանու 2020 թվականի դեկտեմբերի 22-ի N 303-Ա որոշումը:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ

ՀՐԱՉՅԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ

Երևան քաղաքի գլխավոր հատակագծի նախագծի մշակման

1. Համայնքի հիմնական բնութագիրը

1) **Անվանումը:** Երևան համայնք:

2) Տարածքը:

Համայնքի վարչական սահմաններում ընդգրկված տարածքը՝ 223 քառ. կմ (2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ):

«Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» օրենքին համապատասխան Երևան քաղաքի 12 վարչական շրջանների տարածքները.

- Էրեբունի՝ 4749 հա,
- Շենգավիթ՝ 4060 հա,
- Աջափնյակ՝ 2582 հա,
- Մալաթիա-Սեփաստիա՝ 2516 հա,
- Ավան՝ 726 հա,
- Դավթաշեն՝ 647 հա,
- Նորք-Մարաշ՝ 476 հա,
- Նուբարաշեն՝ 1724 հա,
- Նոր-Նորք՝ 1411 հա,
- Քանաքեռ-Զեյթուն՝ 773 հա,
- Արաբկիր՝ 1329 հա,
- Կենտրոն՝ 1335 հա:

3) Հողային ֆոնդի փաստացի բաշխումը (2021 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ):

- Համայնքի վարչական սահմաններում ընդգրկված տարածքը՝ 22 000 հա,
- բնակավայրի հողեր՝ 11894.5 հա,
- գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 3348.0 հա:
- արդյունաբերական, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական

նշանակության օբյեկտների հողեր՝ 3114.3 հա,

- էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի և կոմունալ ենթակառուցվածքների հողեր՝ 915.6 հա,

• հատուկ պահպանվող տարածքներ՝ 1022.8 հա, • (այդ թվում՝ պատմական և մշակութային հողեր՝ 655,7 հա,

- հատուկ նշանակության հողեր՝ 1062.4 հա,
- անտառային հողեր՝ 822.3 հա,
- ջրային հողեր՝ 172.9 հա,
- պահուստային հողեր՝ չկան,
- քաղաքացիների սեփականության հողեր՝ 5529.9 հա,

- իրավաբանական անձանց սեփականության հոդեր՝ 2846.8 հա,
- համայնքային սեփականության հոդեր՝ 10550.3 հա,
- պետական սեփականության հոդեր՝ 3386.0 հա,
- օտարերկրյա պետությունների, կազմակերպությունների հոդեր՝ 4.9 հա:

4) Բնակչության թիվը (մշտական):

- 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ՝ 1 091.7 հազար մարդ,
- Բնակչության խտությունը՝ 4 895 մարդ մեկ քառակուսի կիլոմետրի վրա,
- Սեռատարիքային կազմը՝ տղամարդիկ՝ 504 770 և կանայք 586 977,

մասնավորապես.

- 0-14 տարեկան՝ 21%,
- 15-24 տարեկան՝ 10.2%,
- 25-64 տարեկան՝ 52.8%
- 65- 80 և ավելի տարեկան՝ 16%:

5) Բնական, բուժական, առողջարարական, հանքահումքային և այլ ռեսուրսների հիմնական տեսակները:

ա) ոչ մետաղական օգտակար հանածոների հանքավայրեր՝ գիպսատար կավ՝ 6 հատ, հրաբխային խարամ՝ 1 հատ, կավ՝ 1 հատ, տուֆ՝ 8 հատ, բազալտ՝ 7 հատ, ավազ՝ 2 հատ, կերակրի աղ՝ 2 հատ, գիպսատար ապարներ՝ 4 հատ, դոլոմիտային բազալտ՝ 1 հատ (համաձայն Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդի տվյալների),

բ) ջրային ռեսուրսներ՝ 2 քաղցրահամ ջրերի աղբյուրներ:

6) Արտադրության գերիշխող ճյուղերը:

Երևան քաղաքի արդյունաբերական և տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղությունները. արդյունաբերություն (հանրապետության ընդհանուր ծավալի 40.8%-ը), շինարարություն (հանրապետության ընդհանուր ծավալի 61.0%-ը), մանրածախ առևտուր (հանրապետության ընդհանուր ծավալի 74.0%-ը), ծառայություններ (հանրապետության ընդհանուր ծավալի 82.2%-ը), սննդամթերքի (ներառյալ խմիչքներ) արտադրությունը, քիմիական և մետաղագործական արդյունաբերությունը:

7) Ինժեներատրանսպորտային ապահովվածությունը:

ա) Ինժեներական ապահովվածություն

Ջրամատակարարում: Մայրաքաղաքում մայրուղային ջրատարների երկարությունը կազմում է 814.1 կմ, փողոցային ցանցը՝ 897.7 կմ, միջթաղային և միջբաղային ցանցը՝ 400.2 կմ, 192.9 հազ. խմ տարողությամբ 20 օրվա կարգավորիչ ջրամբարներ (ՕԿՁ):

Ջրահեռացում: Ջրահեռացումն իրականացվում է. 5 կոյուղու փողոցային ցանցի միագիծ երկարությունը՝ 87.3 կմ, գլխավոր կոլեկտոր՝ 248.9 կմ, փողոցային ցանց 587.3 կմ, միջթաղային և միջբաղային ցանց՝ 266.9 կմ:

Գազի բաշխիչ ցանցի միագիծ երկարությունը կազմում է 1 774.15 կմ, գազաֆիկացված բնակարանների և բնակելի տների քանակը՝ 281 727:

բ) տրանսպորտային ապահովվածություն

Երևան քաղաքի փողոցների և անցումների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 1 015.7 կմ, փողոցների, անցումների և հրապարակների (ներառյալ մայրերի) ընդհանուր մակերեսը (ծածկույթով և առանց ծածկույթի)՝ 15 752.7 քառ.մ:

Երևանի ճանապարհափողոցային ցանցի հիմքը կազմավորում են մայրուղային փողոցներն ու ճանապարհները, որոնք իրենց վրա են վերցնում հիմնական տրանսպորտային հոսքը: Հիմնական տրանսպորտային կապերն ապահովվում են մայրուղային փողոցների միջոցով, որոնք կապում են հարևան ծայրամասային բնակելի թաղամասերը միմյանց հետ և շառավղային մայրուղիներով, որոնք սկիզբ են առնում քաղաքի կենտրոնական մասից: Քաղաքի տարածքում հասարակական և մասնավոր տրանսպորտի աշխատանքի անհավասարաչափ բաշխվածության պատճառով՝ հիմնական ծանրաբեռնվածությունն ընկնում է քաղաքի կենտրոնական մասի վրա:

Երևան քաղաքի հասարակական տրանսպորտի ներկայիս գործող երթուղային ցանցի սպասարկումն իրականացվում է ավտոբուսներով, տրոլեյբուսներով, միկրոավտոբուսներով և մետրոպոլիտենով:

2. Համայնքի զարգացման հիմնական հեռանկարային ուղղությունները

Գլխավոր հատակագծի նախագծի մշակման աշխատանքներն իրականացվում են՝ ուղղորդվելով ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարաբնակեցման գլխավոր նախագիծ» քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթում նախանշված տարածաշրջանի քաղաքաշինական հիմնականիսքի և նրա տարրերի կատարելագործման և զարգացման հիմնական ռազմավարական ուղղությունների, տարածքի դեմոգրաֆիական տարողունակության, էկոլոգիական հավասարակշռության պահպանման պահանջների ապահովմամբ, ինչպես նաև ելնելով ելնելով Երևան քաղաքի 2005-2020թթ. գլխավոր հատակագծի իրագործման վերլուծության, քաղաքի զարգացման ռազմավարության ուղղությամբ մասնագիտական ու հանրային քննարկումների միջոցով ստացված առաջարկությունների և եզրահանգումների, Երևանի տարածական զարգացման հիմնական ուղղությունների հստակեցման և գլխավոր հատակագծի հայեցակարգի մշակման արդյունքներից:

3. Քաղաքաշինական, բնապահպանական, պատմամշակութային և այլ սահմանափակումներին, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության, բնական և տեխնածին վտանգավոր երևույթներից տարածքների պաշտպանության միջոցառումներին վերաբերող հիմնական պահանջները

Երևանի տարածական զարգացման հիմնական հայեցակարգային դրույթներն են.

- 1) մայրաքաղաքային գործառույթների հստակեցում,
- 2) Երևան-քաղաքամերձ գոտի-ագլոմերացիա տարածքների քաղաքաշինական գործառույթների իրականացում,
- 3) քաղաքի կառուցապատման ամբողջականացում և արդիականացում, հարկայնության սահմանման կանոնակարգում,
- 4) պատմամշակութային հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանում և օգտագործում, Երևան քաղաքի պատմամշակութային հուշարձանների

հիմնավորման նախագծի զուգահեռ լրամշակում և ներառում գլխավոր հատակագծի կազմում,

5) արդյունաբերական գոտիների և արտադրական օբեկտների նպատակային օգտագործման ուղղությունների մշակում,

6) հասարակական նշանակության հանգստի կենտրոնների բարելավում,

7) բնակելի ֆոնդի նորացում և արդիականացում,

8) ինժեներական ենթակառուցվածքների և հաղորդակցուղիների ցանցերի արդիականացում, անհրաժեշտ հզորությունների ստեղծում,

9) կանաչ գոտիների բարեկարգում, վերականգնում և հնարավորինս համակարգված ավելացում,

10) ճանապարհափողոցային ցանցի և երթևեկության բարելավում, Երևանը շրջանցող մայրուղային ճանապարհների կազմակերպում, քաղաքի կենտրոնի բեռնաթափում,

11) բնական և տեխնածին արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման, հետևանքների նվազեցման և քաղաքացիական պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների իրականացում: Բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումներն իրականացնել 1998 թվականի դեկտեմբերի 2-ի «Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մասին» ՀՕ-265 օրենքի 4-րդ և 7-րդ հոդվածների ու 2002 թվականի մարտի 5-ի «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին» ՀՕ-309 օրենքի 7-րդ հոդվածի «բ», «գ», «ը» և 8-րդ հոդվածի «գ» կետերի դրույթների համաձայն: Բնական և տեխնածին վտանգավոր երևույթներից տարածքների պաշտպանությանն ուղղված սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման միջոցառումներին ներկայացվող հիմնական պահանջներն ապահովել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դրույթների համաձայն (2002 թվականի հունիսի 12-ի «Սեյսմիկ պաշտպանություն մասին» ՀՕ-376-Ն օրենքի 21-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, ՀՀ կառավարության 2012 թվականի փետրվարի 9-ի N 136 որոշման N 2 հավելվածի 3.3.1 կետի, ՀՀ կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի 1920-Ն որոշման N 2 հավելվածի 3-րդ կետի 3-րդ ենթակետի և ՀՀ կառավարության 2012թ. հոկտեմբերի 25-ի N 1351-Ն որոշման 2-րդ կետի 4-րդ ենթակետի՝ օբյեկտների սեյսմակայունության ապահովման նպատակով: Օբյեկտների սեյսմակայունությունն ապահովել ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «ՀՀՇՆ 20.04- «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր» N 102-Ն հրամանով հաստատված գործող նորմերով սահմանված երկրաշարժադիմացկունության հիմնական սկզբունքների համաձայն),

12) Երևանի փոքր կենտրոնի ճարտարապետական կերպարի ինքնության պահպանում, կառուցապատման գեղագիտական միջավայրի կատարելագործում, գրավիչ և հարմարավետ կենսամիջավայրի կազմավորում,

13) քաղաքաշինական միջավայրում բնակչության սակավաշարժ խմբերի մատչելիության ապահովում,

14) Երևանի զբոսաշրջության զարգացման քաղաքաշինական կազմակերպում:

4. Նախագծման հիմքերը և համայնքի զարգացմանն առնչվող պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների որոշումները

Երևան քաղաքի ավագանու 2019 թվականի դեկտեմբերի 25-ի «Երևանի զարգացման 2019-2023թթ. հնգամյա ծրագրի հաստատման մասին» N184-Ա, 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Երևանի զարգացման 2022 թվականի ծրագրի հաստատման մասին» N496-Ն և «Երևանի քաղաքի 2022 թվականի բյուջեի մասին» N497-Ն և ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հոկտեմբերի 25-ի N 1351-Ն որոշումներ:

5. Նախագծման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալների ցանկը՝

- 1) սահմանված կարգով հաստատված սեյսմիկ միկրոշրջանացման քարտեզը.
- 2) ինժեներաերկրաբանական շրջանացման (պայմանների) քարտեզը, ինչպես նաև երկրաբանական պայմանների վերաբերյալ այլ տեղեկատվություն (այդ թվում՝ «Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ» ՊՈԱԿ-ից՝ առկայության դեպքում).
- 3) տարածքի տեղագրական հանույթները, կադաստրային քարտեզագրման նյութերը (տարածքի կառուցապատված և չկառուցապատված հատվածները, փաստացի հողօգտագործումների և սեփականության սուբյեկտների, անշարժ գույքի կադաստրի թեմատիկ շերտերի այլ տվյալներ), հողօգտագործման քարտեզները.
- 4) տվյալներ նախկինում հաստատված քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի, բնության, պատմության և մշակույթի հուշարձանների ու դրանց պահպանական գոտիների զբաղեցրած տարածքների, հողաշինական և սեյսմիկ շրջանացման քարտեզների, ինժեներաերկրաբանական հետազոտությունների և այլ նյութերի մասին, արխիվային նյութերի ցանկը (առկայության դեպքում).
- 5) տվյալներ տարածքի փաստացի օգտագործման, բնակելի, հասարակական, արտադրական կառուցապատման, կոմունալ տնտեսության, ինժեներատրանսպորտային ենթակառուցվածքի առկա իրավիճակի մասին.
- 6) տվյալներ շրջակա միջավայրի վիճակի, բնության հատուկ պահպանվող տարածքների և դրանց պահպանական գոտիների վերաբերյալ (առկայության դեպքում), բնական ու տեխնածին արտակարգ իրավիճակների աղբյուրների, քաղաքացիական պաշտպանության, տարածքի սանիտարահիգիենիկ և հակահրդեհային պայմանների մասին.
- 7) առաջադրանքով ամրագրված լրացուցիչ պահանջին վերաբերող նյութեր (եթե այդպիսիք առկա են):

6. Համայնքի զարգացման առանձնահատկություններից բխող այլ լրացուցիչ պահանջներ

Նախագծի մշակման արդյունքում կարող են դուրս բերվել Երևան քաղաքի զարգացման առանձնահատկություններից բխող այլ լրացուցիչ պահանջներ, որոնց վերաբերյալ հիմնավորումներն ու եզրահանգումները ևս պետք է ներառվեն նախագծի դրույթներում:

7. Նախագծի գրաֆիկական և տեքստային մասերին ներկայացվող հիմնական պահանջները

Նախագծի գրաֆիկական և տեքստային մասերը պետք է մշակվեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության համայնքների (բնակավայրերի) գլխավոր հատակագծերի,

համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի և բնակավայրերի տարածքների գոտևորման նախագծերի մշակման, փորձաքննության, համաձայնեցման, հաստատման և փոփոխման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի մայիսի 2-ի N 609-Ն, 2010 թվականի մարտի 4-ի N 208-Ն ու Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի մայիսի 14-ի N 408 որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N1920-Ն որոշման N1 և N2 հավելվածների պահանջներին համապատասխան: